

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR 599
din 09.12.2015

Dosar nr.: 243/2015

Petiția nr.: 2646 din data 14.04.2014

Petent: C A

Reclamate: - Grădinița cu program prelungit nr. 28 Brașov, prin reprezentant
- S H D, educator în cadrul Grădiniței cu program prelungit nr. 28 Brașov
- N M H, educator în cadrul Grădiniței cu program prelungit nr. 28 Brașov

Obiect: posibilă faptă de discriminare față de minor prin comportamentul neadecvat al cadrelor didactice, pe criteriul religiei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. C A cu adresa în județul Brașov

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamaților

I.2.1. S H D cu sediul în județul Brașov

I.2.2. N M H cu sediul în Brașov

I.2.3. Grădinița cu program prelungit, prin reprezentant, cu sediul în Brașov, str. Albăstrelelor, nr.10, județul Brașov

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Obiectul plângerii vizează o posibilă faptă de discriminare printr-un comportament neadecvat față de minor.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresa cu nr. 3229 din 11.05.2015 au fost citate părțile pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 02.06.2015. La termen petentul s-a prezentat, părțile reclamate au fost absente.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Petentul, prin petiția înregistrată la C.N.C.D. cu nr. **2646/14.04.2015**, sesizează aspecte cu privire la comportamentul educatoarelor și a conducerii grădiniței față de fiul său, ca fiind neadecvate, pe motiv că frecventează o biserică ce aparține unui anumit cult religios.

În data de 29.05.2014, petentul s-a prezentat la sediul Grădiniței cu program prelungit în vederea înscrierii fiului său în vârsta de 3 ani, precum și pentru a discuta cu directorul grădiniței despre integrarea minorului într-o grupă de limba germană mixtă cu copii cu vârste între 3 – 6 ani.

În urma discuțiilor a primit asigurări cu privire la faptul că personalul unității de învățământ are experiența necesară și poate gestiona o grupă de copii cu vârste diferite.

4.1.2. După prima săptămână, educatoarele S H D, respectiv N M H i-au sugerat că este prea mic, motivat de faptul că educatoarele de limba germană lucrează în două schimburi.

4.1.3. În urma sugestiilor primite, petentul s-a adresat conducerii Grădiniței, dacă se impune mutarea copilului la grupa mică de limba română, pentru o perioadă de timp, în cadrul aceleiași instituții.

4.1.4. Petentul susține faptul că, după întâlnirea avută, a observat o iritare permanentă în comportamentul educatoarelor. Petentul reclamă faptul că educatoarea N M. i-ar fi spus : „ *Eu sunt ferm convinsă că dvs. sunteți venit cu pile, că altfel nu aveți ce căuta cu copilul așa mic aici*”.

4.1.5. De asemenea, după câteva zile aceasta s-a adresat petentului exprimându-și dezamăgirea cu privire la fișa confidențială de înscriere a copilului, unde aceasta a remarcat că este menționat că petentul frecventează o biserică ce aparține unui anumit cult religios, recunoscut prin lege, și, prin comparație cu biserica pe care aceasta o frecventează, unde copiii de acolo sunt diferiți, copilul petentului este **rău** și nu se poate concentra asupra activităților, așa cum fac copiii de la acea biserică, sugerându-i **să-l mai atingă din când în când**, făcând referire la anumite pasaje din Biblie.

4.1.6. În data de 30.10.2014, a adus la cunoștința directorului unității de învățământ cele întâmplate. Urmare a celor prezentate conducerii, educatoarele sus-menționate au hotărât să solicite ajutor psihologului unității, pentru că „**nu mai știu ce să facă cu copilul**”, cu intenția vădită de a muta copilul din instituție.

4.1.7. După incidentul la care s-a făcut referire, petentul s-a adresat din nou conducerii, acesta observând o schimbare de atitudine a doamnei director, care i-a explicat că este un copil care îngreunează activitățile cu ceilalți copii, care sunt pregătiți pentru școală. În timpul discuției a fost chemat psihologul M I, cel care l-a supravegheat pe copil, și a confirmat faptul că este un băiețel normal pentru vârsta lui și că el a reușit să interacționeze fără probleme cu acesta, chiar dacă este un copil mai energic.

4.1.8. În final se face precizarea că a retras copilul de la școală, precum și faptul că a depus plângere penală. De asemenea, s-a adresat și Inspectoratului Școlar Județean.

În anexă a depus un print al e-mailului transmis de către soțul părții reclamate, doamna N M H, și răspunsul primit de la I.S.J. Brașov.

Susținerile reclamațiilor

Susținerile părții reclamate S H D

4.2.1. Prin adresa nr. 3742 din 29.05.2015, doamna S HD, educatoare în cadrul Grădiniței cu program prelungit nr. 28, a înaintat o declarație din care reies următoarele:

- A început anul școlar 2014/2015 cu un efectiv de 33 de copii înscriși la grupa germană, copii cu vârste cuprinse între 3-6 ani. Încă din primele zile, preșcolarul C. M. s-a remarcat a fi hiperkinetic, gălăgios, deranjând în mod repetat desfășurarea activităților didactice. Deseori alerga prin clasă, mânca din farfuria colegului, lovea copii, etc.;
- A încercat să-i explice pe măsura înțelegerii acestuia, faptul că nu e frumos ce face, faptul că ceilalți copii sunt prietenii lui;
- A încercat să discute cu părinții acestuia raportat la comportamentul impulsiv al copilului;
- La sugestia directorului a apelat la consilierul psihologic, fapt care a deranjat părinții, deși la începutul anului școlar toți părinții și-au manifestat acordul cu privire la participarea minorului la ședințele de consiliere, în cazul în care va fi nevoie;
- Se menționează faptul că a întâmpinat reticență și o totală lipsă de comunicare din partea părinților (sau sprijin), aceștia participând numai la una din cele două ședințe cu părinții, organizate în perioada în care minorul a frecventat grădinița.

Sușinerile părții reclamate N M H

4.3.1. Prin adresa nr. 3763 din 29.05.2015, doamna N M H educatoare în cadrul Grădiniței cu program prelungit, a declarat faptul că minorul avea un comportament violent.

Totodată, susține că tatăl minorului ar fi făcut afirmația "**că nu stă de vorbă cu soldații din linia întâi**", referindu-se la categoria socială a educatoarelor.

Sușinerile părții reclamate RR

4.4.1. Prin adresa nr. 3762 din 29.05.2015, doamna R R-director al Grădiniței cu program prelungit a arătat următoarele aspecte cu privire la cele sesizate:

- În data de 07.05.2015, a fost înregistrată cererea cu nr. 110, prin care a fost solicitată înscrierea la grupa germană. Anterior datei menționate, în luna aprilie 2014 părinții minorului au solicitat audiență. În urma discuțiilor purtate s-a făcut recomandarea ca minorul să fie înscris la grupa mică, de limba română, pentru a socializa și pentru a-și forma deprinderile elementare, motivat de faptul că niciunul dintre aceștia nu erau vorbitori de limba germană;
- În luna octombrie 2014, tatăl minorului a solicitat mutarea copilului la grupa mică de limba română și i-a rugat să nu bulverseze copilul, ducându-l într-un alt colectiv, după o perioadă destul de scurtă, mai ales că frecventase până atunci o creșă;
- În data de 30.10.2014, după ce tatăl minorului i-a adus la cunoștință faptul că educatoarea N. M. a comparat copiii diferitelor culte religioase, a purtat o discuție cu educatoarele. Din relatările acestora a reținut că minorul era mereu agitat la activități, fiind un copil foarte energic, fapt ce le-a determinat să discute cu bunica și mama preșcolarului despre comportamentul acestuia, apelând chiar și la educația religioasă;
- După acel moment, părinții au continuat să aducă preșcolarul la grădiniță, în fiecare zi, chiar și în vacanța de Crăciun. Au participat la Serbarea de Crăciun alături de ceilalți părinți ai grupei, fără să manifeste vreo nemulțumire față de activitatea desfășurată, de procesul instructiv-educativ, dar și fără a dori să afle detalii despre manifestările zilnice ale copilului;
- La data de 05.01.2015, părinții au anunțat educatoarea grupei că retrag copilul din unitate, fără un alt dialog;

Menționează faptul că grupa germană are un efectiv de 33 preșcolari, cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani, dintre care 8 copii în vârstă de 3 ani.

4.4.2. De asemenea, mai susține faptul că tatăl copilului a solicitat Primăriei Mun. Brașov desființarea grupelor mixte de copii, deoarece această formă de organizare poate produce sechele copiilor mici.

4.4.3. Unitatea are un număr de 5 grupe cu program prelungit, 3 grupe limba română constituite pe nivel de vârstă (mică, mijlocie, mare), 1 grupă mixtă (preșcolari de la 3 la 6 ani) limba maghiară și 1 grupă mixtă limba germană. În unitate există preșcolari, părinți, cadre didactice de naționalități (română, maghiară, germană, italiană, franceză), etnii, rase (negroidă) și religii diferite (ort., catolici, evangheliști, protestanți, penticostali, adventiști etc.)

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director reține comportamentul neadecvat al educatoarei Nechita Mariane Hilda, precum și al conducerii unității respective, pe motiv că acesta face parte dintr-un anumit cult religios.

5.2. **În drept**, Colegiul director urmează a analiza și a se pronunța asupra situației semnalate, urmând a aprecia în ce măsură fapta sesizată întrunește condițiile existenței unei fapte de discriminare.

5.3. Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice".

5.4. Art. 11 (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică tuturor fazelor sau etapelor din sistemul educațional, inclusiv la admiterea sau la înscrierea în unitățile ori instituțiile de învățământ și la evaluarea ori examinarea cunoștințelor.

(3) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, solicitarea unor declarații doveditoare ale apartenenței acelei persoane sau acelui grup la o anumită etnie, care să condiționeze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educație în limba maternă. Excepție face situația în care în învățământul liceal și universitar candidații concurează pe locuri special acordate pentru o anumită minoritate și se impune dovedirea, printr-un act din partea unei organizații legal constituite a minorității respective, a apartenenței la această minoritate.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ de a refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale cărei cunoștințe ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau condițiilor de înscriere cerute pentru accesul în instituția respectivă, atât timp cât refuzul nu este determinat de apartenența persoanei în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia.

(5) Prevederile alin. (1) și (2) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ pentru pregătirea personalului de cult de a refuza înscrierea unei persoane al cărei statut confesional nu corespunde condițiilor stabilite pentru accesul în instituția respectivă.

(6) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice îngrădiri pe criterii de apartenență la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată în procesul de înființare și de acreditare a instituțiilor de învățământ înființate în cadrul legislativ în vigoare.

5.5. O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

- Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.6. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Colegiul director a analizat dacă există un tratament diferențiat între diferite persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit din cauza unui criteriu de discriminare. Astfel, sub aspectul tratamentului diferențiat, se reține că tratamentul neadecvat față de minor a dus la retragerea acestuia din unitatea/grădinița de învățământ, aducându-i-se astfel atingere dreptului la educație. De asemenea, Colegiul director consideră că efectul unui astfel de comportament reduce accesul la educație persoanelor de o altă religie .

5.7. Colegiul director a analizat în ce măsură criteriul invocat de petent, *“apartenența la un anumit cult”*, a stat la baza tratamentului diferențiat (retragerea minorului din unitate). Colegiul director, având în vedere documentele depuse la dosar, constată că la baza tratamentului diferențiat, anume tratamentul neadecvat față de minor, a fost apartenența la un anumit cult religios.

Potrivit art. 2 alin (4) *Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale și alin. (5) Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*

5.8. Astfel, Colegiul director apreciază că nu există o justificare obiectivă în ceea ce privește comportamentul doamnei N M H față de tatăl minorului prin faptul că a citit din fișa de înscriere a minorului, confidențială de altfel, și a observat că minorul provine dintr-o familie care aparține unui anumit cult. De asemenea, nu a omis să facă remarci cu privire la acest aspect în discuțiile purtate cu acesta, ba mai mult, a afirmat că acesta este motivul (frecventează o biserică ce aparține unui anumit cult religios) pentru care minorul are un comportament mai violent în comparație cu ceilalți copii. Tot din discuțiile purtate între tatăl minorului și doamna N M H a mai spus *„Eu sunt ferm convinsă că dvs. sunteți*

venit cu pile, că altfel nu aveați ce căuta cu copilul așa mic aici". Colegiul director consideră că se impune din partea cadrelor didactice, respect pentru fiecare cult în parte și să dea dovadă de înțelegere pentru copiii de toate vârstele indiferent de religia acestora.

5.9. Referitor la aspectele ce o privesc pe doamna R R în sensul săvârșirii a unei fapte de discriminare, Colegiul director este de opinie că, din probatoriul depus la dosar reiese faptul că prin atitudinea pasivă a acesteia s-a creat un cadru ostil și degradant pe criteriul religios. De asemenea, Grădinița cu program prelungit prin reprezentant este obligată să ia atitudine și să impună cadrelor didactice să manifeste un comportament adecvat postului și profesiei necesar în vederea respectării principiului nediscriminării, respectarea demnității persoanelor prevăzute la art. 2 alin. (1) precum și păstrarea confidențialității datelor din fișa de înscriere, indiferent de **religia**, etnia, naționalitatea, (...) acestora.

5.10. Colegiul director subliniază faptul că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop însă și în situația în care nu vizează, poate avea ca efect, umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratatând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

5.11. Referitor la aspectele ce o privesc pe doamna S H în sensul săvârșirii a unei fapte de discriminare, Colegiul director este de opinie că doamna S H nu a săvârșit o faptă de discriminare, aspect ce reiese și din documentele aflate la dosar în sensul că nu a făcut referire la faptul că petentul aparține unui anumit cult, spunând doar că, într-adevăr copilul este o fire mai energică, dar cu toate acestea a depus tot efortul pentru includerea în colectivitate.

5.12. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin.1 și alin. 5 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în ceea ce o privește pe doamna N M H, precum și art. 2 alin. 4 în ceea ce privește Grădinița prin reprezentant.

5.13. Potrivit art. 7 din Ordonanța de Guvern nr.2/2002 republicată (1) *Avertismentul constă în atenționarea verbală sau scrisă a contravenientului asupra pericolului social al faptei săvârșite, însoțită de recomandarea de a respecta dispozițiile legale.* (2) *Avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă.* (3) *Avertismentul se poate aplica și în cazul în care actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu prevede această sancțiune.*

5.14. Prin urmare, Colegiul recomandă părților reclamate ca pe viitor să manifeste înțelegere și profesionalism pentru a evita astfel de situații neplăcute pentru părinții copiilor care au un anumit cult religios.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 7 de voturi pentru și 1 vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate cu privire la NM H intră sub incidența art. 2 alin. 5 și se sancționează cu avertisment, potrivit art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001, regimul juridic al contravențiilor (7 voturi pentru și 1 vot împotriva -opinie separată);

2. Se sancționează Grădinița cu program prelungit nr. 28, prin reprezentant R R, cu avertisment, potrivit art. 2 alin. 1 și 4 coroborat cu art. 7 alin. 3 din OG nr.2/2001, regimul juridic al contravențiilor (7 voturi pentru și 1 vot împotriva -opinie separată);

3. Recomandă părților reclamate ca pe viitor să manifeste înțelegere și profesionalism pentru a evita astfel de situații neplăcute pentru părinții copiilor care au un anumit cult religios (unanimitate);

4. Faptele părții reclamate S H nu intră sub incidența O.G. nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

6. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

MANOLE PETRE FLORIN – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării: 15.12.2015

Motivele de fapt și de drept redactate P.C.S.Tehnoredactat V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Opinie separată exprimată de Haller István privind sancționarea faptei de discriminare

1. **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare.

2. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenzile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „având în vedere:

- depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;

- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;

- scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană »până la jumătatea anului 2013«;

- faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;

- faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;

- faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;

- riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu.”

3. **Ordonanța nr. 2/2001**, actualizată, la art. 7 alin. 3 prevede că avertismentul poate fi aplicat și în cazul în care o astfel de sancțiune nu este expres prevăzută de lege (alin. 3), arătând că „avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă”.

4. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

5. Prin aplicarea sancțiunii de avertisment de către CNCD România riscă sancțiuni pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării.

6. Mai mult, Curtea Europeană de Justiție (în continuare CJUE) a constatat în **Cauza C81/12**, soluționată la 25.04.2013 (având ca părți Asociația ACCEPT și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), că amenda contravențională trebuie aplicată chiar dacă între timp a intervenit prescripția: *„articolul 17 din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în cazul constatării unei discriminări pe motive de orientare sexuală, în sensul acestei directive, nu este posibil să se aplice decât un avertisment, precum cel în discuție în litigiul principal, atunci când o asemenea constatare intervine după expirarea unui termen de prescripție de șase luni de la data săvârșirii faptei dacă, în temeiul aceleiași reglementări, o asemenea discriminare nu este sancționată în condiții de fond și de procedură care conferă sancțiunii un caracter efectiv, proporțional și disuasiv”*. Rezultă că prevederile mai indulgente ale **Ordonanței de guvern nr. 2/12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor** nu pot fi aplicate. Trebuie reținut că *„răspunsul Curții de Justiție nu ia forma unui simplu aviz, ci a unei hotărâri sau a unei ordonanțe motivate. Instanța națională destinată este ținută de interpretarea dată atunci când soluționează litigiul aflat pe rolul său. Hotărârea Curții de Justiție este în aceeași măsură obligatorie pentru celelalte instanțe naționale sesizate cu o problemă identică.”* (prezentarea CJUE, http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/). CNCD, în calitate de autoritate administrativ-jurisdicțională are obligația de a lua decizii conforme cu jurisprudența CJUE.

7. Faptele au fost comise pe de o parte de către o educatoare, pe de altă parte de către o instituție de învățământ, cu obligații clare privind respectarea drepturilor copilului, ceea ce accentuează gravitatea faptei.

8. Discriminarea a vizat un drept extrem de important (dreptul la educație) și a produs efecte grave asupra unui minor.

9. În concluzie, consider că fapta de discriminare trebuie sancționată cu amendă contravențională.

Red.: Haller István

Verificat SCSRP